

PREŽIHOV VORANC:

JAMNICA

ROMAN SOSESKE

Spisan leta 1941. tik pred razpadom stare Jugoslavije

(Nadaljevanje)

Bilo mu je jasno, da je njegovo življenje na prelomnici. Doslej je bil tako rekoč na cesti. K bratu ni več mogel ali bolje, ni več hotel in treba je bilo začeti novo življenje. O tem je razmišljal ves popoldan, vendar se ni mogel za nič pravega odločiti. Bilo je več možnosti: lahko bi šel za silo kam za hlapca, na primer k Ložekarju, ki vzame vsakega človeka, lahko bi šel v gozdove k tesačem, lahko bi odšel v tovarno v Dobrije, lahko pa bi tudi odšel k Mlatejki in ji rekel, da jo vzame. S tem bi postal samostojen gospodar, kakor je njegov brat, čeprav le za toliko časa, dokler njeni prvi otroci ne bi dorastli. Potem bi bil za preužitkarja in bi tudi živel. Razmišljal je tudi še o drugih pristavah, toda najti ni mogel nič privlačnega. Najpreprosteje se mu je za zdaj zdelo, da bi odšel v tovarno, kjer bi potem utegnil čakati na kaj drugega. Delo v tovarni mu ni bilo preveč pri srcu in je kot kmetijski sin z močnim čutom za posest imel hude pomisleke proti njemu, čeprav si je sproti skušal dokazovati, da tudi tam živijo ljudje, včasih še bolje kakor na kmetih. Ves čas je v njegovem srcu prav močno odmevalo butanje in sopihanje parnih kladivov, ki je odmevalo iz Dobrij prav do soteske.

Bajnant ga je našel še popolnoma razdvojenega in neodločenega.

"Ha-ha-ha, kaj pa ti tu delaš?" je začel jecati nad njim med odlaganjem polnega nahrbtnika, ki ga je za ves teden založil z živževom iz Apatove trgovine.

"Tiho bodi, Bajnant, in takoj skuhaj, kar imaš. Meni se že moti, tako sem lačen," mu je odvrnil Ahac ves vesel njegovega prihoda.

"Ha-ha-ha, počakaj!" je dejal dobrodušni tesač in se takoj lotil kuhe, ne da bi se dalje zanimal za nenavadnega gosta. Kmalu je v majhnem železnem štedilniku za vrati izbice nastal vesel ogenj in dobre pol

ure pozneje sta Bajnant in Ahac že sedela za vegasto mizico v kotu pred ogromnim hlebom dišeče polente in ponvico vroče zabele. To je bila vsakdanja hrana Bajnanta in drugih jamniških tesačev. Dokler ni zadnji kos polente izginil s pladnja, ni noben spregovoril besedice. Šele nato je prvi dejal Bajnant:

"Ha-ha-ha, ali smo ga včeraj kronali?"

Toda Ahac ni hotel o tem slišati niti besedice, ker mu tudi občutek sitosti ni pregnal skrbi. Z Bajnantom nista bila prava znanca, še manj pa dobra prijatelja, kateremu bi človek zaupal svoje težave, saj je bil skoraj dvajset let starejši od njega, povrh pa je veljal za človeka malo počasne pameti, vendar je bil poštenjak od pet do glave. Ahacu se je kmalu razvezal jezik ter mu je zaupal svoje skrbi.

"Povej mi no, Bajnant, kaj naj storim, kam naj grem? Kaj praviš, če bi s teboj odšel v gozd? Ali bi me naučil tesati?"

Tesač ga je nekaj časa gledal s strmečimi očmi, potem pa se je lotil odgovarjanja; skrajna ni mogel nič pametnega spraviti iz sebe. Šele čez nekaj časa se mu je razvezal jezik:

"Ha-ha-ha Veš, kaj ti svetujem, Ahac? Midva si nikoli nista bila prijatelja, pa tudi sovražnika ne, toda če me hočeš poslušati, potem ti rečem: kamor koli, samo k tesačem ne. Jaz te rad vzamem k sebi in v enem tednu bi že delal na svojih stolah. Tudi Apat bi te bil vesel, saj mu manjka dobrih delavcev. Toda jaz ti še enkrat pravim — samo k tesačem ne! Veš, naš kruh je trd. Kadar je delo, moraš delati dvanaest, do šestnaest ur na dan. In kaj se pravi, ves božji dan vihteti petkil težko cimrako v rokah! Zvečer si tak, da kar padeš po slami. In kaj imaš od tega? Pokaži mi enega tesača, ki si je opomogel. Ko ti odpovedo roke,

ostati pri tebi, če bi drugače ne bilo?"

"Kakor dolgo hočeš. Jaz sem tako ves teden v skorjah in bajta je sama," mu je odvrnil Bajnant.

Prihodnje jutro se je Ahac zbudil, še preden je solnce našlo bajto v soteski, toda njegovega gostitelja Bajnanta že ni bilo več doma. Namesto njega pa je našel na mizi v izbi pol živeža, ki ga je dan poprej prinesel iz Apatove trgovine. Ahac je vedel, da je to zajtr, in tesačeva dobrota ga je skoraj ganila. Kot kmetijski sin dotlej ni dobro poznal teh podrejenih ljudi in zato se mu je zdaj, ko je bil sam v zadregi, dobro zdelo, da je našel sočutnega človeka.

Ostal je še ves dan v bajti in se do večera ni nehal baviti z raznimi načrti, proti večeru pa, ko se je solnce že močno bližalo zapadu, se je naenkrat odločil, da gre h Kovsu na Drajno in njega poprosi za posredovanje v tovarni. Kovs je bil delavski zaupnik in je imel v tovarni kolikor toliko besede. Ker je Kovsova bajta stala onkraj Jamnice, je čakal somraka, da

bi mu ne bilo treba pri dnevni luči iti skozi vas. Trl ga je spomin na tisto smolo z Dovga-nočko, še bolj pa zavest, da je človek, ki je popolnoma nepotreben na svetu. Naposled jo je mahnil po dolini. Precej dolgo ni nikogar srečal, toda naenkrat se je znašel pred svojimi sošolcem in starim znancom, Munkovim Ladejem, ki je bil na poti proti Munkovini. V ljudski šoli sta si bila dobra prijatelja, pozneje pa so vezi med njima popustile, ker sta živela vsak svoje lastno življenje. Ladej je pozneje odšel v mestne šole, na-

to je izbruhnila vojska, kamor sta odšla oba, a odkar sta se vrnila domov, sta se šele nekajkrat videla.

(Nadaljevanje sledi)

Proda se

avtomatično peč na plin, ki greje 4 ali 5 sob. Vpraša se pri CHESTER HEATING CO., 1193 Addison Rd., EN 0487.

V najem

se odda spalno sobo za dekle. Si lahko tudi kuha. Spodaj. — Vpraša se na 6920 Bayliss Ave.

Hiša naprodaj

Hiša za dve družini, 8 sob in ena na podstrežju s gorkoto. 2 garaži, 2 forneza; spodaj je prazno. Stara je 19 let in se proda poceni hitremu kupcu. 370 E. 161 St.

Zgubilo se je

v okolici E. 185 St. moško denarnico, črne barve, s črkami WFK. V njej je bilo nekaj denarja in važne listine. Pošten najditelj je prošel, da proti nagradi vrne na 17101 Waterloo Road.

Izurjena prodajalka

za modno trgovino dobi dobro službo. Dobre ure in plača. Prijetne delovne razmere. Vpraša se pri KALISH DEPT. STORE, 7010 St. Clair Ave.

ALHAMBRA THEATRE

10403 EUCLID AVENUE
želi vsem svojim posetnikom iskrena novoletna voščila! V NAŠEMU GLEDALIŠČU BOSTE VEDNO VIDELEI NAJNOVEJŠE BRITSKE IN DOMAČE SLIKE.

Domači mali oglasnik

GOSTILNA

HECKER TAVERN
John Sustaršič in Frank Hribar
1194 EAST 71st ST.
ENdicott 9779
Pri nas dobite vedno dobro pivo, vino in žganje ter okusen prigrizek.
Odprto do 2:30 zjutraj

GAY INN
Frank in Emily Svigel
6933 ST. CLAIR AVE.
Fino pivo, vino in žganje, ter okusen prigrizek. — Za prijetno družbo obiščite nas.

KESERICH TAVERN
Nick & John Keserich, lastnika
6507 ST. CLAIR AVE.
NAJBOLJŠA PIJAČA — VINO PIVO IN ŽGANJE IN PRIGRIZEK. Se priporočamo za naklonjenost

DANICA'S CAFE
Vogal E. 169 St. in Grovewood Ave.
Danica in Joe Hrvatin
Priporočamo se za obisk. Fina pijača in prijetna družba.

FRANCES CAFE
317 East 200th St.
vogal Fuller Ave.
Odprto do 2:30 ure zjutraj
Tinko in Frances Udovih vam postrežeta z najboljšo pijačo in prigrizkom. Vsako soboto igra godba.

CVETLIČARNE
Slovenska cvetličarna
Jelercic Florists
15302 Waterloo Rd.
IVanhoe 0195
Imamo še nekaj pravih nagelnov in več vrst vrtnic.

CVETLICE ZA VSE PRILIKE
Park View Florist
J. J. Starc, lastnik
9320 KINSMAN RD., MI 2469
na domu
1096 NORWOOD RD., EX 5078
Telegrafiramo cvetlice po celem svetu
Slovenska cvetličarna

RAZNO
JIM OKORN
Slovenski krojač
Cistilnica ženskega in moškega oblačila
6906 ST. CLAIR AVE.
EX 6088

POZOR, HISNI GOSPODARJI!
Kadar potrebujete popravila pri vaših poslopih, pri strehi, slebovih ali fornezih, zglasite se pri **LEO LADIHA**
1336 E. 55th St. HEnderson 7740

HERMAN'S TEXACO SERVICE
920 East 185th St.—IV 9568
Popravimo generatorje, starterje, voltaje regulacijo, carburetorje, itd.

GOSTILNA

Mr. in Mrs. Frank Kopina
481 EAST 152nd ST.
Pri nas vam vedno postrežemo z dobrim ŽGANJEM, PIVOM IN VINOM.
Okusen prigrizek. — Prijetna družba.
Se priporočamo za naklonjenost

Frank Mihčič Cafe
7114 St. Clair Ave
Dobro pivo, žganje in prigrizek ter slastno vino
ENdicott 9359
Odprto od 6. zj. do 2:30 zj.

Three Corner Cafe
1144 EAST 71st ST.
Andy Kavčnik in John Levstik, lastnika
Izvrstno pivo — vino — žganje in okusen prigrizek.
Se priporočamo

VICTOR SCHNELLER & MIKE KOCJAN
1297 EAST 55th ST.
Serviramo najboljše pivo, vino in žganje ter okusen prigrizek. Odprto do 2.00 zj. — Se priporočamo za obisk.

Mr. in Mrs. JOE SUSTARSIC
GOSTILNA
5379 St. Clair Ave.
Postrežemo z izvrstno pijačo in okrepčili

AVTOMOBILSKA POSTREŽBA

RE-NU AUTO BODY CO.
982 East 152nd St.
Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.
Popravljamo body in fenderje. — Welding!
J. POZNIK
GLEenville 3830

ELYRIA AUTO REPAIR AND WELDING
Joe Mrhar, lastnik
Towing, Parts, Batteries, Painting Body Fenders
6815 — 31 SUPERIOR AVE.
ENdicott 9361
Moderna slovenska popravilnica
PROPAJAMO TUDI NOVE WILLYS AVTOMOBILE IN TRUKE

Superior Body & Paint Co.
Popravimo ogrodje in fenderje. Prvovrstno delo.
Frank Cvelbar
6605 St. Clair Ave. - EN. 1633

E. 61st St. Garage
Frank Rich, lastnik.
Se priporočamo za popravilo in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

si berač... Naštejem ti jih, kolikor hočeš. Trgovci, za katere si garal, te več ne poznajo, tudi Apat je tak. Kaj si hočeš... naš poklic je pač tak. Nikjer nisi zavarovan in, ko si star, se nihče ne briga zate. Živiš od danes do jutri, ož sekire do ust. To je vse, kar imaš na tem svetu... Poglej, tudi meni se bo godilo tako, če me prej kako deblo ne ubije. Zato kamor koli, Ahac, le k nam ne..."

"Kaj pa naj potem počnem?" ga je vprašal Ahac, ki ga je skoraj težko poslušal, kakor bi vsega ne razumel, in se čutil nenadni tesačevi zgovornosti.

"Na fužine pojdi! Ako bi bil jaz mlad, bi šel na fužine... Tam je red in fužinarji nekaj veljajo. Poglej, kakšno moč imajo dandanes... Tam imaš 8-urnik, si zavarovan. Pojdi na fužine..."

In ko da bi udarci parnih kladiv odmevali v njegovem srcu z dvojno silo, se je zgarani tesač zamislil in zagledal pod nizki strop.

"Si bom še premislil," je dejal Ahac počasi, potem pa pristavil: "Ali smem še kak dan

Jamnica, je čakal somraka, da

RAZPIS DELNIŠKE SEJE

V NEDELJO DNE 19. JAN. 1947

OB 1. URI POPOLDNE

se vrši

REDNA LETNA DELNIŠKA

SEJA KORPORACIJE

SLOVENSKEGA DOMA

15810 HOLMES AVENUE

TO OBVESTILO JE SMATRATI ZA URADNI

POZIV VSEM DELNIČARJEM

Frank Walter, tajnik.

OBVESTILO DELNIČARJEM

GLEDE DELNIŠKE SEJE

North American Banke

Letna delniška seja delničarjev te banke bo v sredo zvečer 8. januarja 1947 ob 8 zvečer v spodnji dvorani Slovenskega narodnega doma, 6417 St. Clair Ave.

Pooblastila za to sejo bodo razposlana ta teden; podpišite iste ter jih vrnite banki. Tisti, ki se ne bodo mogli udeležiti seje, naj podpišejo pooblastilo, da bo tako kolikor največ mogoče delničarjev zastopanih pri volitvah novega odbora direktorjev za prihodnje leto.

ANTON GRDINA, predsednik.

V BLAG SPOMIN

OB PRVI OBLETNICI SMRTI NEPOZABNEGA SOPROGA

Frank Tekavec

ki je za vedno zatisnil svoje mile oči dne 6. januarja 1946 leta

Hladna Te zemlja že leto dni krije, mirno in sladko v grobu zdaj spiš, mi pa ne moremo biti veseli, ker so to žalostni spomini za nas.

Luč naj nebeška za vedno Ti sije, v mislih med nami bodeš vsak čas, in edina zdaj tolažba nam je, da se zopet srečno snidemo nad zvezdami!

Žaluoja soproga FRANCES in brat ANDREJ

Cleveland, Ohio, dne 6. jan. 1947.

V BLAG SPOMIN

OB PRVI OBLETNICI KAR JE UMRLA NAŠA LJUBLJENA MAMA

Josephine Bajt

Zatisonila je svoje mile oči dne 5. januarja 1946.

Srčno ljubljena nam mati, šla prezgodaj si od nas. Bila si nam dobra, skrbna, Te pogrešamo vsak čas.

Leto dni je hiša prazna, v grobu zdaj počivaš tam. Duša Tvoja pa uživa blaženost nam neznanu.

Žaluojači ostali otroci

JULIA, BERTHA, JOSEPHINE,

RUDOLPH in EDWARD,

zetje, sinahe in vnuki

Euclid, Ohio, dne 6. januarja 1947